

נייר עמדה בנושא

הצעת חוק הדיינים (תיקון - ייצוג הולם לנשים בוועדה למינוי דיינים)

רבני "צהר" מבקשים להביע את תמיכתם ב"הצעת חוק הדיינים (תיקון - ייצוג הולם לנשים בוועדה למינוי דיינים)". הצעה זו קובעת שאחד משני השרים, משני חברי הכנסת ומשני עורכי הדין בוועדה תהיה אישה. כמו כן, יש להוסיף עוד חברה טוענת רבנית, כך שבסך הכול יהיו בוועדה ארבע נשים מתוך אחד-עשר חברים.

הנימוקים לתמיכתנו הם:

- דיינים בהסכמת הציבור.** ההלכה היהודית קובעת שבשעה שבאים למנות דיינים, אין די בבחינת המיומנות המקצועית של המועמדים ובמעורבות הגורמים הפוליטיים, ויש צורך בהסכמת הציבור (שו"ע, חושן משפט ג, ד). לכן, יש לשאוף שהגוף הבוחר ישקף באופן הטוב ביותר את הציבור, שחציו נשים.
- זכותו של מי שמושפע מהחלטות להשפיע עליהן.** לפי ההלכה היהודית, הגוף המקבל החלטות עבור הציבור צריך להתחשב בדעתם של כל משלמי המס.¹ הרעיון ביסוד קביעה זו הוא שיש לשתף בהחלטות את כל מי שמושפע מהן. וכיוון שהנשים כיום משלמות מס והן מושפעות ישירות מהחלטותיהם של שופטים, העוסקות בין השאר בענייני משפחה או פגיעות מיניות וכדומה, הן חייבות להיות חלק מן הגוף הבוחר. הרב הראשי לישראל בימי הקמת המדינה, הרב עוזיאל זצ"ל, סבר שלא ניתן לצפות מנשים לצייט לנבחרים, אם אין להן זכות להשתתף בבחירה.²
- אין לשריין מקום לאישה בוועדה הנבחרת על ידי כלל הציבור.** נייר עמדה זה מתייחס להרכב ועדות שחבריהן אינם נבחרים על ידי כלל הציבור או כלל חברי מפלגה. כשמדובר בציבור, נשים כגברים, הבוחר את נבחריו, אסור למחוקק להתערב בהרכבן באמצעות התניית תנאים מגדריים לרשימות הנבחרות.

הסתייגותנו מנציגות מטעם הרשות לקידום מעמד האישה:

לצד תמיכתנו בהרחבת הייצוג לנשים בהתאם לחלקן בציבור, נראה לנו שאין מקום לבחירת הטוענת הרבנית שתכהן בוועדה על ידי הרשות לקידום מעמד האישה. לדעתנו, נציגה זו צריכה להיבחר על ידי גוף אובייקטיבי, כמו איגוד הטוענות הרבניות, כשם שלשכת עורכי הדין בוחרת את עורכי הדין. הגוף הבוחר צריך להיות מורכב מאנשים מקצועיים שאין להם נגיעה בדבר, שטובת הכלל עומדת לנגד עיניהם, ולא לשקול אינטרס של קבוצה מסוימת, כך לפי המוסר וכך לפי ההלכה היהודית.³

¹ רמ"א, שולחן ערוך, אורח חיים קסג, א.

² שו"ת משפטי עוזיאל, כרך ד, חושן משפט ו.

³ שולחן ערוך, חושן משפט ט, א-ב; שם לו, א, לגבי נגיעה בעדים ובדיינים. "יש להושיב כל בעלי בתים הנותנים מס, ויקבלו עליהם שכל אחד יאמר דעתו לשם שמים..." (שולחן ערוך, חושן משפט קסג, א, ברמ"א). עיין גם בתשובת חתם סופר, חושן משפט קס, שפסל הליך של בחירת רב בגלל שוחד בחירות.